

รายงานการวิเคราะห์ฐานะทางการคลัง
ประจำปีงบประมาณ 2554

เทศบาลนครลำปาง
Lampang City Municipality

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สถานการณ์ด้านรายได้	1
สถานการณ์ด้านรายจ่าย	5
ดุลการคลัง	9
หนี้สินและภาระหนี้	10
เงินสะสม	11
ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	12

สารบัญตาราง

			หน้า
ตารางที่	1	โครงสร้างรายได้ของเทศบาล	1
ตารางที่	2	โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2
ตารางที่	3	โครงสร้างรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้หรือแบ่งให้	3
ตารางที่	4	รายได้จากเงินอุดหนุน	4
ตารางที่	5	ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	5
ตารางที่	6	โครงสร้างรายจ่ายในภาพรวม	6
ตารางที่	7	เปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่าย	7
ตารางที่	8	สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง	7
ตารางที่	9	สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง	8
ตารางที่	10	ดุลการคลัง	9
ตารางที่	11	หนี้สินและภาระหนี้สิน	10
ตารางที่	12	รายการหนี้สินและภาระหนี้	11
ตารางที่	13	เงินสะสม	12

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 1	รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2
แผนภาพที่ 2	รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้แล้วจัดสรรให้เทศบาล	3
แผนภาพที่ 3	เปรียบเทียบประมาณการรับและรายรับจริงหมวดเงินอุดหนุน	4

บทสรุปผู้บริหาร

ปีงบประมาณ 2554 เทศบาลมีรายได้ 537.60 ล้านบาท รายจ่าย 492.90 ล้านบาท ดุลการคลังในงบประมาณเกินดุล 69.98 ล้านบาท เมื่อรวมกับดุลการคลังนอกงบประมาณซึ่งขาดดุล 25.28 ล้านบาทแล้วเกินดุล 44.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.07 ของรายจ่ายทั้งหมด โดยมีประเด็นสำคัญและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

ประเด็นสำคัญ

- ด้านรายได้ เทศบาลมีรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ จำนวน 219.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 6.12 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.80 ของรายได้ทั้งหมด สำหรับในปีงบประมาณ 2551 – 2553 รายได้ลดลง เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จึงมีนโยบายลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ต่อมาในปีงบประมาณ 2554 เมื่อเศรษฐกิจขยายตัวรัฐบาลจึงมีนโยบายให้ไปใช้อัตราค่าธรรมเนียมเดิม ประกอบกับเศรษฐกิจในจังหวัดลำปางขยายตัว สำหรับค่าภาคหลวงแร่ในปีงบประมาณ 2554 นั้น ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลมากกว่าที่กำหนดตามประกาศของคณะกรรมการกระจายอำนาจ ทำให้มีรายได้จากภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เพิ่มขึ้น

- ด้านรายจ่าย เทศบาลมีรายจ่ายประจำ จำนวน 257.52 ล้านบาท สูงถึงร้อยละ 83.46 ของรายจ่ายตามงบประมาณ โดยจะเห็นได้ว่ารายจ่ายประจำของเทศบาลอยู่ในระดับที่สูง ทั้งนี้ รายจ่ายประจำจำนวนดังกล่าวข้างต้น เป็นการคำนวณรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมไปถึงการพัฒนาองค์กร จำนวน 84.50 ล้านบาท เทศบาลจึงมีงบประมาณรายจ่ายประจำที่ใช้เป็นเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของเทศบาล จำนวน 173.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.07 ของรายจ่ายตามงบประมาณ

- หนี้สินและภาระหนี้ของเทศบาลอยู่ในระดับที่ต่ำ โดย ณ สิ้นปีงบประมาณ 2554 เทศบาลมีภาระหนี้สิน จำนวน 6.74 ล้านบาท ซึ่งเป็นหนี้เงินกู้ ก.ส.ท. จำนวน 1.93 ล้านบาท และเงินกู้กองทุนพัฒนาเมือง จำนวน 4.81 ล้านบาท ทั้งนี้ เทศบาลมีภาระหนี้สิน ร้อยละ 0.55 ของงบประมาณรายจ่ายจริงตามงบประมาณ ซึ่งยังไม่รวมเงินกู้ ก.ส.ท. เพื่อก่อสร้างตลาดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่)

- เทศบาลมีเงินสะสมรวม จำนวน 262.14 ล้านบาท เป็นเงินฝากที่ ก.ส.ท. จำนวน 75.59 ล้านบาท และเมื่อหักภาระผูกพันและการกันสำรองแล้ว จะเหลือเงินสะสมที่สามารถจ่ายได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 จำนวน 149.71 ล้านบาท

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เทศบาลควรแสวงหาแหล่งรายได้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มสัดส่วนของรายได้ที่จัดเก็บเองให้สูงขึ้น โดยในส่วนจากรายได้จากภาษีควรเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีการติดตามเร่งรัดการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในส่วนของค่าธรรมเนียมควรมีการออกสำรวจภาคสนาม เพื่อให้ได้ผู้ชำระค่าธรรมเนียมครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งอาจมีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้มีความสอดคล้องกับต้นทุนของการให้บริการ

- เทศบาลควรให้การสนับสนุนการลงทุนของเอกชน โดยอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ การบริการด้านสาธารณูปโภค ตลอดจนการเพิ่มเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ เช่น การเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความร่วมมือชำระภาษี ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งเป็นผลทำให้เทศบาลมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

- เทศบาลควรพิจารณาปรับลดรายจ่ายประจำ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากโครงการที่สามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาล รวมทั้งโครงการที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นลำดับแรก และคำนึงถึงความคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนการรณรงค์ให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มประสิทธิภาพ

เทศบาลนครลำปาง
บทวิเคราะห์ฐานะทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2554

1. สถานการณ์ด้านรายได้

ในปีงบประมาณ 2554 เทศบาลมีรายได้จริงรวมทั้งสิ้น จำนวน 537.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว จำนวน 55.43 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.31 (ตารางที่ 1) ประกอบด้วย

- รายได้ที่จัดเก็บเองจำนวน 87.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 15.29 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.23 ของรายได้ทั้งหมด
- รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ จำนวน 219.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 6.12 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.80 ของรายได้ทั้งหมด สำหรับการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ที่เพิ่มขึ้นมาจากสาเหตุที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) การปรับอัตราค่าธรรมเนียมจดทะเบียนนิติกรรมเป็นอัตราเดิม ก่อนปี 2551 ซึ่งในปีงบประมาณ 2551 - 2553 รัฐบาลได้มีนโยบายลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยต่อมาในปีงบประมาณ 2554 เมื่อเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นรัฐบาลได้มีนโยบายให้กลับไปใช้อัตราค่าธรรมเนียมเดิม (2) เศรษฐกิจในจังหวัดลำปางมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น (3) รัฐบาลได้มีการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ ในปีงบประมาณ 2554 มากกว่าที่กำหนดตามประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ทำให้มีรายได้จากภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เพิ่มขึ้น
- รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล จำนวน 231.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 13.51 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.97 ของรายได้ทั้งหมด ทั้งนี้ เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการจัดสรรเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของรัฐบาลในการจัดเก็บรายได้ และภาวะเศรษฐกิจของประเทศด้วย

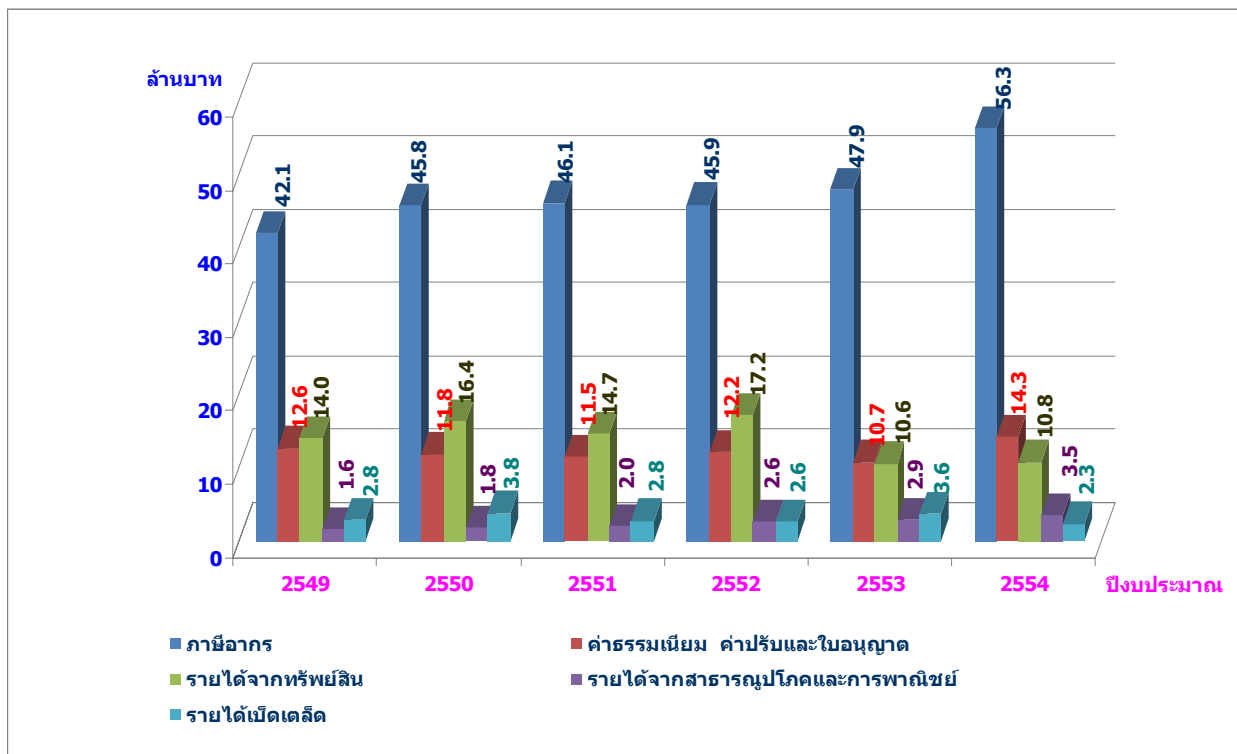
ตารางที่ 1 โครงสร้างรายได้ของเทศบาล

ประเภทรายได้	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. รายได้ที่จัดเก็บเอง (บาท)	73,128,451.68	79,496,614.88	77,096,530.10	80,439,567.76	75,692,024.09	87,268,177.11
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		8.71	-3.02	4.34	- 5.90	15.29
สัดส่วนต่อรายรับทั้งหมด (ร้อยละ)	17.29	17.18	18.36	18.49	15.70	16.23
2. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท)	156,814,682.13	168,542,281.23	158,052,310.50	154,682,616.39	206,689,019.15	219,332,572.50
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		7.48	-6.22	-2.13	33.62	6.12
สัดส่วนต่อรายรับทั้งหมด (ร้อยละ)	37.07	36.43	37.64	35.56	42.87	40.80
3. รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท)	193,075,668.00	214,626,448.00	184,778,672.71	199,823,180.95	199,792,605.45	230,998,250.86
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		11.16	13.91	8.14	-0.02	13.51
สัดส่วนต่อรายรับทั้งหมด (ร้อยละ)	45.64	46.39	44.00	45.94	41.44	42.97
4. รวมรายได้ทั้งหมด (บาท)	423,018,801.81	462,665,344.11	419,927,513.31	434,945,365.10	482,173,648.69	537,599,000.47
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		9.37	-9.24	3.58	10.86	10.31

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

หมวดรายได้	ปี 2549 (บาท)	ปี 2550 (บาท)	ปี 2551 (บาท)	ปี 2552 (บาท)	ปี 2553 (บาท)	ปี 2554 (บาท)
ภาษีอากร	42,051,456.97	45,754,656.97	46,102,471.43	45,897,718.67	47,856,147.58	56,340,555.60
ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต	12,623,112.74	11,780,781.44	11,509,888.79	12,160,795.18	10,735,757.84	14,274,815.87
รายได้จากทรัพย์สิน	14,005,012.52	16,359,674.77	14,682,387.46	17,150,146.15	10,564,531.72	10,770,930.86
รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	1,627,592.95	1,765,273.45	2,016,916.32	2,628,096.05	2,903,548.95	3,532,292.44
รายได้เบ็ดเตล็ด	2,821,276.50	3,836,228.25	2,784,866.10	2,602,811.71	3,632,038.00	2,349,582.34
รวมรายได้จัดเก็บเอง	73,128,451.68	79,496,614.88	77,096,530.10	80,439,567.76	75,692,024.09	87,268,177.11

แผนภาพที่ 1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

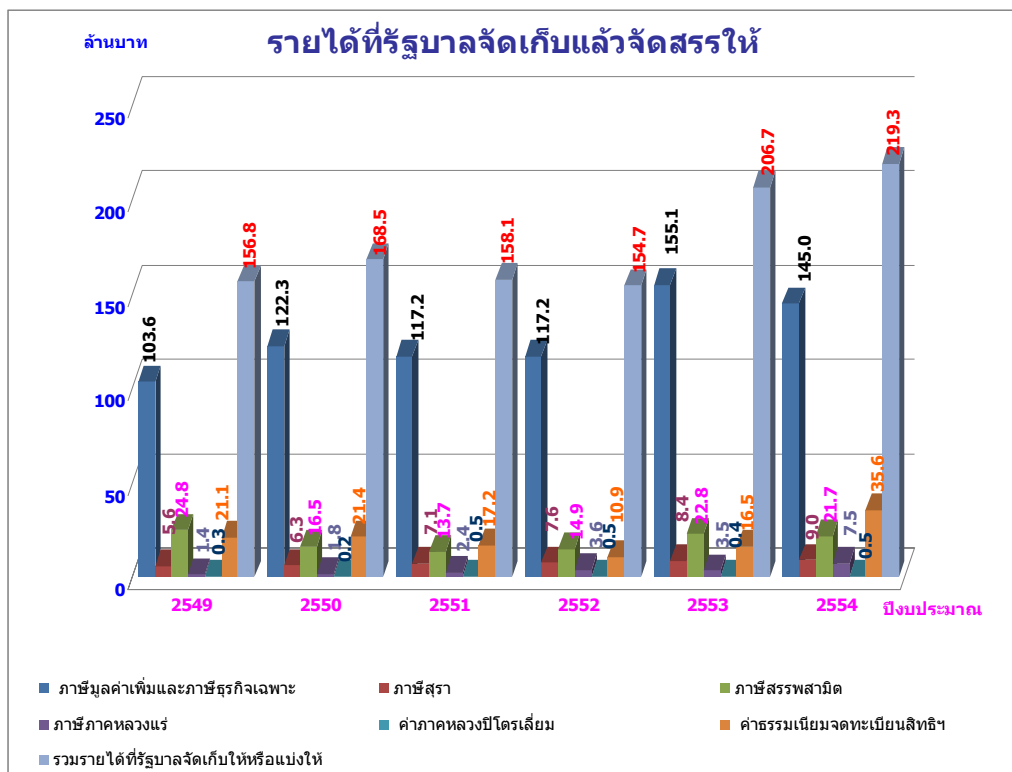
รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง มี 5 หมวด ประกอบด้วย หมวดภาษีอากร หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต หมวดรายได้จากทรัพย์สิน หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด (ตารางที่ 2 และแผนภาพที่ 1) โดยในหมวดภาษีอากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับปรุงระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี การติดตามเร่งรัดภาษีอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ทำให้รายได้หมวดภาษีอากรเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ สำหรับหมวดรายได้ที่เหลืออีก 4 หมวด มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในจังหวัดลำปาง ประกอบกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ และมีการติดตามเร่งรัดการจัดเก็บภาษีนอกสถานที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้หรือแบ่งให้

ประเภท	ปี 2549 (บาท)	ปี 2550 (บาท)	ปี 2551 (บาท)	ปี 2552 (บาท)	ปี 2553 (บาท)	ปี 2554 (บาท)
ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต	103,572,494.24	122,332,955.37	117,242,575.15	117,181,955.71	155,138,633.93	145,006,208.18
ภาษีสรรพสามิต	5,642,416.91	6,315,455.22	7,079,989.92	7,572,330.88	8,405,368.48	8,998,269.37
ภาษีศุลกากร	24,840,742.11	16,479,452.96	13,668,025.61	14,850,049.64	22,764,786.24	21,688,594.28
ภาษีภาคหลวงแร่	1,350,160.18	1,828,467.31	2,413,825.10	3,646,844.06	3,483,702.19	7,512,542.35
ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	279,829.69	218,341.66	457,953.82	506,178.05	423,631.05	494,267.83
ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิฯ	21,129,039.00	21,367,608.71	17,189,940.90	10,925,258.05	16,472,897.26	35,632,690.49
รวมรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้หรือแบ่งให้	156,814,682.13	168,542,281.23	158,052,310.50	154,682,616.39	206,689,019.15	219,332,572.50

แผนภาพที่ 2 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้แล้วจัดสรรให้เทศบาล

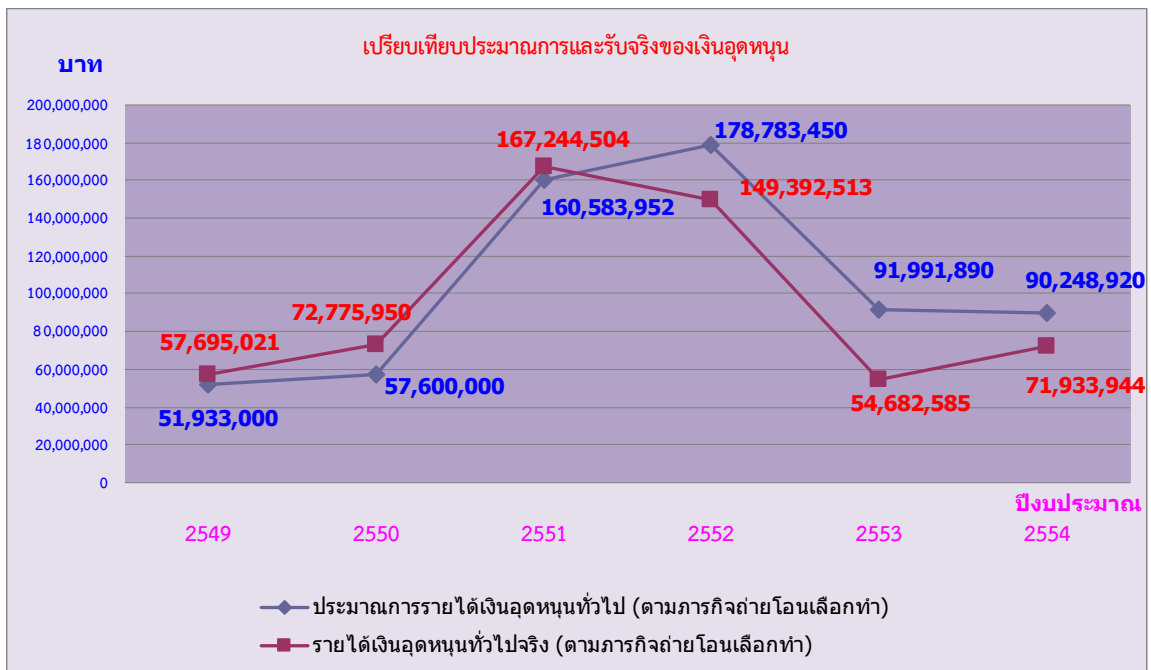

รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้แล้วจัดสรรให้เทศบาลมีรายได้หลักมาจากภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ จากตารางที่ 3 และแผนภาพที่ 2 พบว่าการจัดสรรรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล ขึ้นอยู่กับการบริโภคและนโยบายของแต่ละรัฐบาล ซึ่งไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน บางปีก็เพิ่มขึ้น บางปีก็ลดลง ส่งผลให้การประมาณการรายได้ของเทศบาลกระทำได้ลำบาก เมื่อรายได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จะทำให้โครงการ/แผนงานต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 รายได้จากเงินอุดหนุน

ประเภท	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. เงินอุดหนุนทั่วไป (ภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) (บาท)	57,695,021.00	72,775,950.00	167,244,503.54	149,392,512.76	54,682,585.00	71,933,944.00
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		26.14	129.81	-10.67	-63.40	31.55
2. เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (บาท)	135,380,647.00	141,850,498.00	17,534,169.17	50,430,668.19	145,110,020.45	159,064,306.86
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		4.78	-87.64	187.61	187.74	9.62
3. รวมเงินอุดหนุน (บาท)	193,075,668.00	214,626,448.00	184,778,672.71	199,823,180.95	199,792,605.45	230,998,250.86
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		11.16	-13.91	8.14	-0.02	15.62

แผนภาพที่ 3 เปรียบเทียบประมาณการรับและรายรับจริงหมวดเงินอุดหนุน

เมื่อเปรียบเทียบรายได้จริงกับประมาณการรายรับ พบว่าในภาพรวมรายได้จากเงินอุดหนุนมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ (ตารางที่ 4 และแผนภาพที่ 3) แต่เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของเงินอุดหนุนแต่ละประเภทแล้วพบว่ารัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการจัดสรรเงินอุดหนุน ระหว่างเงินอุดหนุนทั่วไป (ตามภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) กับเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยรัฐบาลได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการจัดสรรให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจ ซึ่งในข้อเท็จจริงตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 - 2554 รัฐบาลจัดสรรรายได้ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพิ่มมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามรัฐบาลก็จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป (ตามภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) ลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เทศบาลมีรายได้จากเงินอุดหนุนทั่วไป (ตามภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) ไม่เพียงพอในการนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และภารกิจที่กำหนดไว้ตามกฎหมายตามที่เทศบาลได้ตั้งเป้าหมายและวางแผนการดำเนินงานไว้

ตารางที่ 5 ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

สัดส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บ

ประเภท	2549 (ร้อยละ)	2550 (ร้อยละ)	2551 (ร้อยละ)	2552 (ร้อยละ)	2553 (ร้อยละ)	2554 (ร้อยละ)
รายได้จากภาษีอากรต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บ	57.50	57.56	59.80	57.06	63.22	64.56
รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาตต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บ	17.26	14.82	14.93	15.12	14.18	16.36
รายได้จากทรัพย์สิน	19.15	20.58	19.04	21.32	13.96	12.34
รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	2.23	2.22	2.62	3.27	3.84	4.05
รายได้เบ็ดเตล็ด	3.86	4.83	3.61	3.24	4.80	2.69
รายได้จัดเก็บเอง	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ในส่วนของตัวชี้วัดด้านรายได้พบว่า โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ รายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นับจากปี 2549 - 2554 (ตารางที่ 5) ในขณะที่สัดส่วนของรายได้จากทรัพย์สินลดลง เนื่องจากเทศบาลมีนโยบายในการก่อสร้างตลาดหลักเมืองใหม่ ซึ่งที่ผ่านมารายได้ในหมวดรายได้จากทรัพย์สินมาจากรายได้ค่าเช่าอาคารพาณิชย์ จำนวน 26 คูหา และรายได้จากการจัดเก็บค่าวางของขายในตลาดหลักเมือง ทั้งนี้ ในระหว่างการก่อสร้างรายได้จำนวนดังกล่าว เทศบาลไม่สามารถจัดเก็บได้ ทำให้รายได้ในหมวดรายได้จากทรัพย์สินลดลง ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ลดลงต่อเนื่อง

2. สถานการณ์ด้านรายจ่าย

ในปีงบประมาณ 2554 เทศบาลมีรายจ่ายทั้งสิ้น จำนวน 492.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวน 47.46 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.65 รายจ่ายของเทศบาล ประกอบด้วย รายจ่ายในงบประมาณจำนวน 308.55 ล้านบาท และรายจ่ายพิเศษ จำนวน 184.35 ล้านบาท (ตารางที่ 6) คิดเป็นร้อยละ 37.40 ของรายจ่ายทั้งหมด หรือมากกว่าหนึ่งในสามของรายจ่ายทั้งหมด และเมื่อพิจารณาตามประเภทของรายจ่ายในงบประมาณ พบว่าเป็นรายจ่ายประจำ จำนวน 257.52 ล้านบาท สูงถึงร้อยละ 83.46 ของรายจ่ายตามงบประมาณ (ตารางที่ 7) โดยจะเห็นได้ว่ารายจ่ายประจำของเทศบาลอยู่ในระดับที่สูง ทั้งนี้ รายจ่ายประจำจำนวนดังกล่าวข้างต้นเป็นการคำนวณรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของเทศบาล ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมไปถึงการพัฒนาองค์กร จำนวน 84.50 ล้านบาท เทศบาลจึงมีงบประมาณรายจ่ายประจำที่ใช้เป็นเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของเทศบาล จำนวน 173.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.07 ของรายจ่ายตามงบประมาณ

ตารางที่ 6 โครงสร้างรายจ่ายในภาพรวม

รายการ	ปี 2549 (บาท)	ปี 2550 (บาท)	ปี 2551 (บาท)	ปี 2552 (บาท)	ปี 2553 (บาท)	ปี 2554 (บาท)
1.รายจ่ายตามงบประมาณ	253,653,686.11	279,389,523.38	361,455,805.50	359,954,050.99	280,409,316.69	308,550,964.20
<i>อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)</i>		10.15	29.37	-0.42	-22.10	10.04
1.1. งบกลาง	15,892,816.71	13,280,476.45	14,766,674.59	15,258,503.56	19,748,878.02	17,872,795.66
1.2 รายจ่ายประจำ	200,492,563.40	235,148,876.93	313,404,673.21	323,588,761.74	250,599,330.77	257,516,962.77
1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	37,268,306.00	30,960,170.00	33,284,457.70	21,106,785.69	10,061,107.90	33,161,205.77
2. รายจ่ายพิเศษ	200,322,287.09	201,884,981.72	102,950,883.56	128,853,009.32	165,027,264.53	184,349,095.17
<i>อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)</i>		0.78	-49.01	25.16	28.07	11.71
2.1 รายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ และเงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์	135,248,373.40	141,524,901.90	17,534,164.17	49,802,893.55	145,116,850.45	159,064,306.86
2.1.1 งบกลาง	0.00	0.00	0.00	0.00	38,209,049.79	71,709,728.86
2.1.2 รายจ่ายประจำ	97,318,913.40	90,772,261.90	9,499,284.17	35,346,943.55	85,004,116.66	84,746,796.64
2.1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	37,929,460.00	50,752,640.00	8,034,880.00	14,455,950.00	21,903,684.00	2,602,781.36
2.2 รายจ่ายจากเงินสะสม	11,636,063.69	24,203,183.24	68,611,219.39	79,050,115.77	19,910,414.08	25,284,788.31
2.3 รายจ่ายจากบัญชีสำรองรายรับ	53,437,850.00	36,156,896.58	16,805,500.00	0.00	0.00	0.00
3.รายจ่ายทั้งหมด (ไม่รวมรายจ่ายจาก เงินสะสมและสำรองรายรับ)	388,902,059.51	420,914,425.28	378,989,969.67	409,756,944.54	425,526,167.14	467,615,271.06
4.รายจ่ายทั้งหมด(รวมเงินสะสมและ เงินสำรองรายรับ)	453,975,973.20	481,274,505.10	464,406,689.06	488,807,060.31	445,436,581.22	492,900,059.37

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่าย

รายการ	ปี 2549 (ร้อยละ)	ปี 2550 (ร้อยละ)	ปี 2551 (ร้อยละ)	ปี 2552 (ร้อยละ)	ปี 2553 (ร้อยละ)	ปี 2554 (ร้อยละ)
1.รายจ่ายตามงบประมาณ	55.87	58.05	77.83	73.64	62.95	62.60
1.1. งบกลาง	6.27	4.75	4.09	4.24	7.04	5.79
1.2 รายจ่ายประจำ	79.04	84.17	86.71	89.90	89.37	83.46
1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	14.69	11.08	9.21	5.86	3.59	10.75
2. รายจ่ายพิเศษ	44.13	41.95	22.17	26.36	37.05	37.40
2.1 รายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์	67.52	70.01	17.03	38.65	87.93	86.28
2.1.2 งบกลาง	0.00	0.00	0.00	0.00	23.15	38.90
2.1.2 รายจ่ายประจำ	48.58	44.96	9.22	27.43	51.51	45.97
2.1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	18.94	25.14	7.81	11.22	13.27	1.41
2.2 รายจ่ายจากเงินสะสม	5.81	11.99	66.65	61.35	12.07	13.72
2.3 รายจ่ายจากบัญชีสำรองรายรับ	26.67	17.91	16.32	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 8 สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง

ตัวชี้วัดโครงสร้างรายจ่าย (ตามประเภทรายจ่าย) (ไม่รวมรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ)						
ตัวชี้วัด	2549 (ร้อยละ)	2550 (ร้อยละ)	2551 (ร้อยละ)	2552 (ร้อยละ)	2553 (ร้อยละ)	2554 (ร้อยละ)
รายจ่ายงบกลางต่อรวมรายจ่ายจริง	6.27	4.75	4.09	4.24	7.04	6.31
รายจ่ายงบบุคลากรต่อรายจ่ายจริง	41.88	38.93	43.98	48.61	41.81	35.34
รายจ่ายงบดำเนินการต่อรายจ่ายจริง	34.47	43.17	37.48	35.66	40.14	42.05
รายจ่ายงบเงินอุดหนุนต่อรายจ่ายจริง	1.79	1.13	3.49	3.92	3.89	4.60
รายจ่ายอื่นต่อรายจ่ายจริง	0.91	0.92	1.76	1.71	3.54	0.02
รายจ่ายงบลงทุนต่อรายจ่ายจริง	14.69	11.08	9.21	5.86	3.59	11.69

ในส่วนของตัวชี้วัดด้านรายจ่ายพบว่าปีงบประมาณ 2554 งบบุคลากรของเทศบาลมีรายจ่ายจริง ร้อยละ 35.34 โดยในปีงบประมาณ 2549 และปีงบประมาณ 2551 - 2553 มีรายจ่ายจริงสูงมากกว่าร้อยละ 40 จากสัดส่วนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 35 ประกอบกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจำแนกรายการค่าใช้จ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าจ้างของพนักงานส่วนท้องถิ่นและลูกจ้าง ลงวันที่

26 กรกฎาคม 2544 กำหนดให้จ่ายเป็นเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นของข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่น ลูกจ้าง และพนักงานจ้าง โดยคำนวณและตั้งจ่ายให้ครบทั้ง 12 เดือน หรือ 1 ปี โดยมีให้สูงกว่าร้อยละ 40 ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

จากสัดส่วนงบบุคลากรต่อรายจ่ายจริงที่ปรากฏข้างต้น เป็นการคำนวณโดยนำค่าตอบแทนผู้บริหารฝ่ายการเมือง และค่าใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทนทั้งหมดมาคำนวณ อีกทั้งยังไม่ได้นำค่าใช้จ่ายบุคลากรบางประเภทซึ่งตั้งจ่ายอยู่ในงบกลางมาคำนวณไว้ด้วย หากคำนวณตามหลักการตั้งงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานบุคลากรแล้ว ค่าใช้จ่ายงบบุคลากรของเทศบาล ในปีงบประมาณ 2554 มียอดรวมทั้งสิ้นจำนวน 117,899,471.81 บาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.21 ของรายจ่ายจริง

สำหรับสัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริงที่มีอัตราร้อยละสูงสุด ได้แก่ งบดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 42.05 (ตารางที่ 8) เนื่องจากงบดำเนินการจำนวนนี้เป็นยอดงบประมาณที่รวมในส่วนของรายจ่ายประจำที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์กร การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต อันเป็นภารกิจหน้าที่หลักของเทศบาลที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ตารางที่ 9 สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง

ตัวชี้วัดโครงสร้างรายจ่าย (ตามแผนงาน) (ไม่รวมรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ)

ตัวชี้วัด	2549 (ร้อยละ)	2550 (ร้อยละ)	2551 (ร้อยละ)	2552 (ร้อยละ)	2553 (ร้อยละ)	2554 (ร้อยละ)
รายจ่ายแผนงานบริหารทั่วไปต่อรายจ่ายจริง	19.45	19.61	17.16	16.81	19.26	17.39
รายจ่ายแผนงานการรักษาความสงบภายในต่อรายจ่ายจริง	6.86	4.63	3.87	3.84	4.47	4.45
รายจ่ายแผนงานการศึกษาต่อรายจ่ายจริง	6.12	5.65	26.27	31.12	16.57	15.87
รายจ่ายแผนงานสาธารณสุขต่อรายจ่ายจริง	5.07	5.56	4.65	4.58	5.78	5.72
รายจ่ายแผนงานสังคมสงเคราะห์ต่อรายจ่ายจริง	1.63	1.70	2.23	3.06	1.21	1.06
รายจ่ายแผนงานเคหะและชุมชนต่อรายจ่ายจริง	46.03	44.42	32.02	27.23	35.32	35.61
รายจ่ายแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่อรายจ่ายจริง	0.49	1.16	1.75	1.71	1.42	1.22
รายจ่ายแผนงานศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการต่อรายจ่ายจริง	3.59	6.54	4.54	3.36	3.99	8.45
รายจ่ายแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธาต่อรายจ่ายจริง	3.28	4.66	2.45	2.88	3.45	3.29
รายจ่ายแผนงานการพาณิชย์ต่อรายจ่ายจริง	1.20	1.31	0.98	1.17	1.50	1.14
รายจ่ายแผนงานงบกลางต่อรายจ่ายจริง	6.27	4.75	4.09	4.24	7.04	5.79

สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริงที่มีอัตราร้อยละสูงสุด ได้แก่ แผนงานเคหะและชุมชนต่อรายจ่ายจริง คิดเป็นร้อยละ 35.61 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2554 เทศบาลได้จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างปรับปรุงถนนและท่อระบายน้ำหลายแห่ง เนื่องจากมีเส้นทางที่ชำรุดเสียหาย และไม่มีระบบระบายน้ำสาธารณะประชาชนได้รับความเดือดร้อน ทั้งจากการสัญจรไปมา และจากน้ำท่วมขังในพื้นที่ อีกทั้งโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สวนสาธารณะ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สีเขียว เป็นการเพิ่มสวนสาธารณะของชุมชน รวมไปถึง

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดลำปาง อันสะท้อนถึงรากเหง้าของอารยธรรมของคนลำปาง ผ่านยุคสมัยต่าง ๆ ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมถึงการปรับปรุงเพื่อให้ลำปางเป็นนครแห่งการเรียนรู้ เชื่อมโยงได้ถึง “อาณาจักรล้านนา” และเป็นการสร้างรากฐานองค์ความรู้ในเขตเมืองเก่าลำปาง ให้เป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต เป็นนครแห่งการเรียนรู้ ดังวิสัยทัศน์ “นครน่าอยู่ ผู้คนเป็นสุข สังคมดีงาม มรดกวัฒนธรรมล้ำค่า”

นอกจากนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่ารายจ่ายแผนงานสังคมสงเคราะห์ และแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ต่อรายจ่ายจริงทั้งหมดมียอดลดลงตามลำดับ (ตารางที่ 9) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 เนื่องมาจากการใช้จ่ายเบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ เช่น เบี้ยยังชีพคนพิการ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลในรูปของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จึงไม่ต้องนำมาตั้งในงบประมาณเหมือนปีที่ผ่านมา ๆ มา

3. ดุลการคลัง

ในปีงบประมาณ 2554 เทศบาลมีงบประมาณเกินดุลรวมทั้งสิ้น จำนวน 44.70 ล้านบาท โดยเกินดุลการคลังในงบประมาณ จำนวน 69.98 ล้านบาท และขาดดุลการคลังนอกงบประมาณ จำนวน 25.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.07 ของรายจ่ายทั้งหมด ทั้งนี้ มีข้อที่น่าสังเกตว่าในช่วงตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 - 2552 ดุลการคลังรวมขาดดุลมาโดยตลอด แต่กลับมาเกินดุลในปีงบประมาณ 2553 - 2554 เนื่องจากเทศบาลมีรายจ่ายจากเงินสะสมลดลง (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ดุลการคลัง

รายการ	2549 (บาท)	2550 (บาท)	2551 (บาท)	2552 (บาท)	2553 (บาท)	2554 (บาท)
1. ดุลการคลังในงบประมาณ (1=1.1-1.2)	33,984,468.70	41,425,322.73	40,937,538.64	24,560,645.92	54,581,351.55	69,983,729.41
1.1 รายได้	287,638,154.81	320,814,846.11	402,393,344.14	384,514,696.91	334,990,668.24	537,599,000.47
1.2 รายจ่าย	253,653,686.11	279,389,523.38	361,455,805.50	359,954,050.99	280,409,316.69	467,615,271.06
2. ดุลการคลังนอกงบประมาณ (ไม่รวม รายจ่ายจากเงินสะสม) (2=2.1-2.2)	132,273.60	325,596.10	5.00	627,774.64	-6,830.00	5,000.00
2.1 รายได้เงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และรายได้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	135,380,647.00	141,850,498.00	17,534,169.17	50,430,668.19	145,110,020.45	159,064,306.86
2.2 รายจ่ายเงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และรายจ่ายเงินอุดหนุน เฉพาะกิจ	135,248,373.40	141,524,901.90	17,534,164.17	49,802,893.55	145,116,850.45	159,059,306.86
3. ดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวม รายจ่ายจากเงินสะสมและรายจ่ายจาก บัญชีสำรองเงินรายรับ) (4 = 2-3.1)	-64,941,640.09	-60,034,483.72	-85,416,714.39	-78,422,341.13	-19,925,244.08	-25,279,788.31
3.1 รายจ่ายจากเงินสะสม	11,636,063.69	24,203,183.24	68,611,219.39	79,050,115.77	19,918,414.08	25,284,788.31
3.2 รายจ่ายจากบัญชีสำรองเงินรายรับ	53,437,850.00	36,156,896.58	16,805,500.00	0.00	0.00	0.00
4. ดุลการคลัง (ไม่รวมรายจ่ายเงินสะสม) (4 = 1+2)	34,116,742.30	41,750,918.83	40,937,543.64	25,188,420.56	54,574,521.55	69,988,729.41
5. ดุลการคลัง (รวมรายจ่ายเงินสะสม และรายจ่ายจากบัญชีสำรองเงินรายรับ) (5 = 1+ 3)	-30,957,171.39	-18,609,160.99	-44,479,175.75	-53,861,695.21	34,656,107.47	44,703,941.10

ตารางที่ 10 ดุลการคลัง (ต่อ)

รายการ	2549 (บาท)	2550 (บาท)	2551 (บาท)	2552 (บาท)	2553 (บาท)	2554 (บาท)
6. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ) (ร้อยละ)	13.40	14.83	11.33	6.82	19.46	14.97
7. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ+ นอกงบประมาณไม่รวมเงินสะสมและสำรอง เงินรายรับ)(ร้อยละ)	8.77	9.92	10.80	6.15	12.83	11.17
8. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ+ นอกงบประมาณรวมเงินสะสมและสำรอง เงินรายรับ)(ร้อยละ)	-6.82	-3.87	-9.58	-11.02	7.78	6.86

4. หนี้สินและภาระหนี้

จากงบหนี้สิน พบว่า ณ สิ้นปีงบประมาณ 2554 เทศบาลมียอดหนี้คงค้าง จำนวน 28.01 ล้านบาท และภาระหนี้ จำนวน 1.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.55 ของงบประมาณรายจ่าย (ตารางที่ 11) สำหรับหนี้สินของเทศบาลประกอบด้วยหนี้สินจากเงินกู้ จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ เงินกู้ ก.ส.ท 2 โครงการ ซึ่งมียอดหนี้คงค้างจำนวน 25.13 ล้านบาท และเงินกู้กองทุนพัฒนาเมือง จำนวน 4.81 ล้านบาท (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 หนี้สินและภาระหนี้

รายการ	2549 (บาท)	2550 (บาท)	2551 (บาท)	2552 (บาท)	2553 (บาท)	2554 (บาท)
หนี้คงค้าง	13,674,554.00	12,288,554.00	10,902,554.00	9,516,554.00	8,130,554.00	28,014,654.00
ภาระหนี้สิน	1,938,305.00	1,893,229.00	1,850,630.00	1,804,120.00	1,761,962.00	1,709,830.00
- คืนเงินต้น	1,386,000.00	1,386,000.00	1,386,000.00	1,386,000.00	1,386,000.00	1,386,000.00
-รายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	552,304.96	507,228.98	464,629.59	418,120.00	375,962.17	323,830.13
ภาระหนี้ต่อรายจ่ายจริง ตามงบประมาณ (ร้อยละ)	0.76	0.68	0.51	0.50	0.63	0.55

ตารางที่ 12 รายการหนี้สินและภาระหนี้

หนี้เงินกู้ยืม	สัญญา เลขที่	ปีสิ้นสุด สัญญา	เงินต้นค้างชำระ					
			2549 (บาท)	2550 (บาท)	2551 (บาท)	2552 (บาท)	2553 (บาท)	2554 (บาท)
1 เงินกู้จากธนาคารออมสิน (กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค) เพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชนจำนวน 9,264,554 บาท กำหนดระยะเวลาการกู้ยืม 15 ปี โดยมีระยะเวลาปลอดหนี้เงินกู้ 3 ปี นับตั้งแต่วันที่เบิกเงินกู้งวดแรก อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 6.10 ต่อปี	11/2545	31 พ.ค. 2560	8,522,554	7,780,554	7,038,554	6,296,554	5,554,554	4,812,554
2 เงินกู้กองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล (ก.ส.ท.) เพื่อก่อสร้างและปรับปรุงตลาดเทศบาล 3 (ตลาดรัชฎา) จำนวน 6,440,000 บาท กำหนดระยะเวลาส่งใช้คืนภายในกำหนด 10 ปี นับตั้งแต่วันที่รับเงินกู้ครบถ้วนตามสัญญาแล้ว	1848/42/2546	4 ต.ค. 2557	5,152,000	4,508,000	3,864,000	3,220,000	2,576,000	1,932,000
3 เงินกู้กองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล (ก.ส.ท.) เพื่อก่อสร้างตลาดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อมครุภัณฑ์ ระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่รับเงินต้นครบถ้วนตามสัญญาแล้ว	732/56/2553	9 ก.พ. 53						23,202,100
รวม			13,674,554	12,288,554	10,902,554	9,516,554	8,130,554	28,014,654

5. เงินสะสม

จากข้อมูลยอดเงินสะสม (ตารางที่ 13) แสดงให้เห็นว่า ยอดเงินสะสมรวม (ไม่รวมทุนสำรอง) ในปีงบประมาณ 2554 จำนวน 262.14 ล้านบาท มียอดเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2553 จำนวน 37.05 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.46 ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 เทศบาลมีเงินสะสมที่สามารถจ่ายได้ จำนวน 149.71 ล้านบาท ทั้งนี้ หากเทศบาลมีความประสงค์จะใช้จ่ายเงินสะสม จะต้องกันเงินไว้ใช้จ่ายสำหรับรายจ่ายประจำที่ต้องจ่ายตามระเบียบฯ เป็นรายเดือน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ฯลฯ และรายจ่ายที่จำเป็นกรณีฉุกเฉิน

ตารางที่ 13 เงินสะสม

รายการ	2549 (บาท)	2550 (บาท)	2551 (บาท)	2552 (บาท)	2553 (บาท)	2554 (บาท)
1. เงินสะสมรวม (ไม่รวมทุนสำรอง)	286,785,601.22	302,079,911.70	248,916,320.06	198,308,828.37	225,091,449.31	262,138,848.32
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		5.33	-17.60	-20.33	13.51	16.46
หัก 1.1 เงินฝาก กสท.	62,561,214.66	65,119,970.33	66,477,429.24	69,470,443.11	71,354,424.33	75,593,251.90
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		4.09	2.08	4.50	2.71	5.94
หัก 1.2 เงินสะสมรูปแบบอื่นๆ	16,450,277.03	15,545,121.47	10,239,700.99	18,185,281.80	13,556,281.09	12,350,831.14
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		-5.50	-34.13	77.60	-25.45	-8.89
1.3 ยอดเงินที่อนุมัติให้จ่าย ขาดเงินสะสมแล้ว (แต่ยังไม่ได้ เบิกจ่าย) (1.3 = 1.- 1.1- 1.2)	0.00	0.00	76,114,744.28	22,466,816.00	23,498,592.18	24,484,382.00
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)				-70.48	4.59	4.20
1.4 เงินสะสมที่สามารถจ่ายได้ (1.4 = 1.- 1.1- 1.2-1.3)	207,774,109.53	221,414,819.90	96,084,445.55	88,186,287.46	116,682,151.71	149,710,383.28
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		6.57	-56.60	-8.22	32.31	28.31
2. ทุนสำรองเงินสะสม (25%ของเงิน ที่ตกเป็นเงินสะสม)	84,115,859.10	94,542,954.81	104,777,340.72	106,707,751.94	120,869,622.33	132,565,029.68
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		12.40	10.83	1.84	13.27	9.68

6. ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เทศบาลควรแสวงหาแหล่งรายได้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มสัดส่วนของรายได้ที่จัดเก็บเองให้สูงขึ้น โดยในส่วนของรายได้จากภาษีควรเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีการติดตามเร่งรัดการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในส่วนของค่าธรรมเนียมควรมีการออกสำรวจภาคสนาม เพื่อให้ได้ผู้ชำระค่าธรรมเนียมครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งอาจมีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้มีความสอดคล้องกับต้นทุนของการให้บริการ

- เทศบาลควรให้การสนับสนุนการลงทุนของเอกชน โดยอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ การบริการด้านสาธารณูปโภค ตลอดจนการเพิ่มเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ เช่น การเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความร่วมมือชำระภาษี ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งเป็นผลทำให้เทศบาลมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

- เทศบาลควรพิจารณาปรับลดรายจ่ายประจำ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากโครงการที่สามารถเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาล รวมทั้งโครงการที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นลำดับแรก และคำนึงถึงความคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนการรณรงค์ให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มประสิทธิภาพ